

Till
Socialtjänstnämnden

Redovisning av projektet Jobbnätet

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapporten.

Dag Helin

Arion Chryssafis

Bilagor

1. Slutrapport Jobbnätet
2. Jobbnätet - Implementeringsmodell

Sammanfattning

I tjänsteutlåtandet redovisas erfarenheter från projektet ”Jobbnätet”.

Projektets huvudsakliga syfte har varit att pröva en ny metodik i aktivitetsgarantin med fokus på kvalitativa stödåtgärder och samverkan med arbetsgivare och myndigheter för att förkorta den genomsnittliga inskrivningstiden i aktivitetsgarantin.

Arbetsförmedlingen Rehabilitering Globen och Arbetsförmedlingen Globen har varit projektägare till Jobbnätet. Projektet har delvis finansierats med medel från Europeiska socialfonden. Projekttiden har varit 031101-060201. Socialtjänstförvaltningen (Europaforum Stockholm) har ingått som part i styrgruppen tillsammans med representanter för Försäkringskassan, Företagarna, Arbetsförmedlingscheferna för de fyra ingående Arbetsförmedlingarna samt projektledaren.

Projektet har fått ytterligare stöd från Svenska ESF-rådet för implementering av metodiken på de 4 och ytterligare 16 Arbetsförmedlingskontor i Stockholms län under ca ett års tid.

Bakgrund

Övergripande

I början av 2000-talet rådde ett fördelaktigt ekonomiskt läge i Europa, vilket innebar att målet om full sysselsättning inom EU tycktes vara ett mål inom räckhåll. Enligt Lissabonstrategin¹ skulle en anpassning och förstärkning av befintliga processer ske, för att utnyttja potentialen för ekonomisk tillväxt, sysselsättning och social sammanhållning. Den ekonomiska och sociala omvandlingen skulle säkerställa att inte någon kategori av medborgare lämnades utanför och att resultatet av tillväxten fördelades lika.

För att öka den sociala integrationen, sattes målet att utrota fattigdomen i EU till år 2010. Bland de sex politiska huvudprioriteringar för att uppnå detta mål, nämndes främjandet av investeringar i aktiva arbetsmarknadsåtgärder för de som har svårast att komma ut på arbetsmarknaden. För att åstadkomma en ekonomiska modernisering, som en följd av globalisering och informations- och kommunikationsteknikens framfart, var åtgärder som främjar social sammanhållning och en öppen samordningsmetod nödvändig. Metoden syftade till, att genom samarbetsåtgärder, effektivisera unionens och medlemsstaternas politik för att motverka social utslagning.

De senaste årens generella ekonomiska nedgång inom EU har bromsat sysselsättningstillväxten och resulterat i en mindre optimisk syn på social integration i den andra generationens nationella handlingsplaner. Till en av de åtta stora utmaningar som nämns hör att utveckla en arbetsmarknad för alla och främja sysselsättning som en rättighet och möjlighet för alla.

Vid redovisningen av situationen i de enskilda medlemsstaterna² nämndes på plussidan för Sveriges del, bl a lägsta fattigdomsnivån i EU samt ökade insatser för att främja social integration och minskad andel socialbidragstagare. Samtidigt noterades på minussidan att målen, om minskat socialbidragsberoende med hälften och ökad förvärvsfrekvens till 80% år 2004, skulle bli svåra att uppnå.

Projektet

Aktivitetsgarantin har funnits sedan augusti 2000 som arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Trots de insatser som erbjudits de sökande inom ramen för aktivitetsgarantin har en stor del av de sökande svårigheter att komma in på arbetsmarknaden. Några orsaker till detta tros vara att sökande på grund av lång tid i arbetslöshet har svårt att konkurrera inom det yrke som de har

¹ Strategi antagen i Lissabon mars 2000

² Källa: EU: Gemensam rapport om social integration (rev.2004-12-21)

tidigare erfarenheter av eller att de saknar utbildning och erfarenhet inom nya yrkesområden.

För att korta tiden för de sökande i aktivitetsgarantin, lösa problemen med att dessa sökande sällan deltar i ordinarie arbetsmarknadsutbildning, att utbildningarna inte är tillräckliga för att direkt leda till jobb samt att de sökande har svårt att konkurrera om utannonserade jobben har projektet fokuserat på en utökad samverkan med arbetsgivare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen , Europaforum Stockholm.

Förvaltningens synpunkter

Projektets huvudsakliga syfte var att korta tiden i aktivitetsgarantin för arbets sökande genom en helhetslösning med kvalitativa stödåtgärder och samverkan med arbetsgivare och myndigheter. De sökande i garantin skulle genom projektet uppnå anställningsbarhet, få anställning och behålla denna anställning. De lokala arbetsgivarna med rekryteringsbehov skulle förses med arbetskraft och för stadsdelarna skulle det betyda ett mindre tillflöde av personer med behov av försörjningsstöd.

De *mätbara mål* som uppställts för projektet var :

- 70 % av deltagarna i projektet skall efter projekttiden vara i arbete med eller utan arbetsgivarstöd eller i reguljär utbildning
- Resterande 30 % skulle vara utredda för en alternativ planering utanför aktivitetsgarantin.

Projektet hade ytterligare ett mål, nämligen att korta den genomsnittliga inskrivningstiden i aktivitetsgarantin. Detta mål ströks i samråd med Svenska ESF-rådet då ett tillförlitligt statistikunderlag för att mäta målet inte kunde garanteras inom Arbetsmarknadsverket.

Målgruppen skulle enligt ansökan om medel till Svenska ESF-rådet bestå av:

- Sökande inom aktivitetsgarantin
- Sökande som skulle vara medicinskt färdigutredda
- Sökande som bedömdes vara ”jobbready” av ordinarie handläggare
- Långtidsinskrivna skulle ha företräde
- Urvalet av deltagare skulle inte kopplas till kön, ålder, nationalitet eller utbildning/yrkesbakgrund.

I projektet ingick sökande i aktivitetsgarantin från de fyra Arbetsförmedlingskontoren Af Rehabilitering Globen, Af Farsta, Af Södermalm och Af Johanneshov.

Urvalet av deltagare till projektet utvecklades under projektets gång och avvikelser gjordes från den tänkta målgruppen. Totalt deltog 283 sökande i projektet.

I *metoden* ingick följande moment:

- Jobbklubb med ackvirering; gruppanpassade aktiviteter och individrelaterade hemuppgifter. Syftet med aktiviteterna var att öka sökintensiteten – vidga den geografiska och yrkesmässiga rörligheten - , öka kunskapen om arbetsmarknaden och skapa kontakter med arbetsgivare
- Förberedande utbildning/validering; de sökande fick en utbildning efter kontakt med arbetsgivare och validering gjordes vid behov
- Förberedande anställning; Först inleddes insatsen med en praktikorienteringsfas följt av en kompetensanalys och upprättande av en utbildningsplan. Insatsen var efterfrågestyrd och Arbetsförmedlings roll var att minimera insatserna innan anställningen påbörjades. Begreppet ”förberedande anställning” var ett förtydligande gentemot arbetsgivare.
- Utökat stöd vid praktik; För att öka kvaliteten på praktikplatserna erbjöds praktikhandledarna utbildningsdagar hos arbetsgivare.
- Utökat stöd vid anställning; Ambulerande praktikhandledare fanns tillhands under anställningens första månad.
- Samverkan med myndigheter; Långtgående samverkan med Försäkringskassan och stadsdelsförvaltningar (bl a trepartssamtal) vid överföring av sökande för att få en bra kunskapsöverföring

Målet att 70 % skulle vara i arbete efter projekttiden uppnåddes inte. Under projekttiden hade 62 % av deltagarna arbete någon gång och vid projekttidens slut var 53 % av deltagarna i arbete, reguljära studier eller startat eget. Det andra målet, 30 % skulle vara i alternativ planering utanför aktivitetsgarantin , uppnåddes inte heller.

Det *framgångsfaktorer* som projektledningen identifierat i projektet var sättet att uppnå en kvalitativ och individanpassad heltidsaktivitet i aktivitetsgarantin, att arbetsmarknadsutbildningen blev tillgänglig för sökande i garantin och det strukturerade sättet att arbeta med individanpassade stödåtgärder. En styrka var även de flexibla anställningslösningar (skraddarsydda lösningar) i samverkan med arbetsgivarna. Metodiken i projektet har möjliggjort för de sökande som var ”jobbready” att på ett strukturerat sätt få det stöd som behövdes i hela processen att finna, få och behålla ett arbete.

De arbetsförmedlare som varit involverade i projektet lyfte även upp fördelen med att jobba med små grupper och färre sökande vilket bidrog till ökad personkännedom och kännedom om andra färdigheter och egenskaper hos de sökande. Att aktiviteterna bedrevs på heltid aktiverade de sökande och ökade delaktigheten. De sökande kom upp ”på banan”.

Mera tid för kontakter med arbetsgivare resulterade i att flera sökande kommit ut till samma arbetsgivare. Förmedlarna tyckte också att den förberedande anställningen var ett lyckokast.

Det största hindret vid implementeringen av metodiken i ordinarie verksamhet var att både chefer och handläggare ansåg att metodiken i projektet var personellt krävande. Ett annat hinder för implementeringen var att det var svårt att hitta framgångsrika former för implementeringen. Ett led i implementeringen har varit framtagandet av en handbok där metoden beskrivs.

Projektet har utvärderats av två externa utvärderare, FBA och Ramböll.

För sökande, som är ”jobbreedy” och har en handlingsplan, är beprövade metoder som kvalitativa och individanpassade aktiviteter samt ett kontinuerligt och aktivt jobbsökande av mycket stor betydelse för att sökande skall komma ut på arbetsmarknaden.

Praktik och/ eller utbildning för sökande enligt arbetsgivares krav för att anställa har visat sig lyckosamt. Detta har även prövats i ett av stadens projekt, Stockholm Matchning, med gott resultat. Förutsättningarna för denna arbetsmetod bygger på ett nära och kontinuerligt samarbete med arbetsgivare. Dessutom har rekryterande arbetsgivare erbjudits sökande i förberedande anställning i projektet.

Ungefär samtidigt som projektet startade fick de tre involverade myndigheterna i uppdrag att samverka kring rehabilitering. För de sökande som inte var aktuella för arbetsmarknaden eller reguljär utbildning söktes enskilda lösningar tillsammans med Försäkringskassan och kommunen (stadsdelarna) i samverkansgrupper. De personer som inte längre ansågs aktuella för Arbetsförmedlingen skulle överföras till annan huvudman men samtidigt skulle även en kompetensöverföring ang den sökande till den nya huvudmannen ske.

Förvaltningen anser att det är angeläget att samtliga aktörer mobiliseras i olika typer av partnerskap för att finna enskilda lösningar för de personer som inte lyckats komma ut på arbetsmarknaden. Det är ur stadens synvinkel viktigt att dessa personer kan lämna ett bidragsberoende och bli självförsörjande.